

Motion till riksdagen

1987/88:Fö505

av Siw Persson (fp)

om borttagande av rätten för SJ att vara tillsynsmyndighet över egen transport av farligt gods

---

Transport av farligt gods regleras i lagen (1982:821) om transport av farligt gods. I §§ 11–14 anges vad som gäller angående tillsynen över efterlevnaden av lagen, dvs. tillsynsmyndighetens åliggande.

I förordningen (1982:923, samt ändringar 1983:683, 1985:251, 1985:768, 1986:609) om transport av farligt gods finns bl. a. bestämmelser om olika myndigheter och verks ansvar avseende transport av farligt gods.

I § 25 anges att SJ är ansvarig för tillsynen över efterlevnaden av lagen vad gäller järnvägstransporter.

Föreskrifter om transport av farligt gods skall meddelas av s. k. transportmyndighet. Transportmyndighet för landtransporter är sedan 1 juli 1986 räddningsverket.

SJ har ingen speciell tillsynsorganisation eller grupp för att utöva sitt tillsynsansvar. Tillsynen utövas av resp. trafikområde som ibland gör kontroller av järnvägsvagnar. Kontrollörerna har genomgått en intern utbildning om farligt gods. Däremot ges ingen speciell utbildning för själva tillsynsuppgiften.

SJ:s huvudkontor har utarbetat provisoriska riktlinjer till ledning för tillsynsverksamheten. I dessa riktlinjer anges vad som skall kontrolleras (fraktsedlar, märkningar m. m.). Några mera strikt utarbetade riktlinjer finns inte för närvarande.

Det förekommer sparsamt med statistik om farligt gods transporterat på järnväg. Däremot kontrolleras transportererna på landsväg med en helt annan regelbundenhet.

Vid planering av räddningstjänsten, t. ex. utrustning och personal, tar räddningstjänstorganisationen hänsyn till arten och omfattningen av de olyckor som kan förekomma. Då faktiska olyckor inträffar relativt sällan blir planläggningen osäker om inte statistik finns på transporterad mängd kemikalier och typ.

I SOU 1983:77 "Effektiv räddningstjänst" talades det mycket om vägvalsstyrning. På landsväg finns vägvalsstyrning på ett flertal ställen i Sverige. Vägvalsstyrning används för att skydda särskilt känsliga områden, exempelvis vattentäkter eller befolkningscentra mot t. ex. kemikalieutsläpp vid olyckor. På järnväg verkar denna vägvalsstyrning helt saknas. Antingen har länsstyrelserna, när det gäller järnvägstransporter, helt misslyckats att komma överens med SJ eller också har man inte tagit itu med frågan.

När det gäller vägtransporter av farligt gods finns alltså vägvalsstyrning av fordonen och i vissa fall, när det ej finns alternativ transportväg, finns be-

gränsningar i mängden samt transporthastighet.

Mot. 1987/88

Detta är verklighet för landsvägstransporter men gäller ej för järnvägstransporter. Kan det bero på att SJ är tillsynsmyndighet över sina egna järnvägstransporter?

Fö505

Jag anser att det inte finns några skäl för SJ att vara tillsynsmyndighet över sina egna transporter på järnväg. Särskilt inte sedan vi den 1 juli 1986 har fått ett särskilt räddningsverk, som ska vara transportmyndighet för landtransport och därmed ha tillsynen över transporter på land. Det måste vara en klar brist att räddningsverket har tillsynen enbart över landsvägstransporterna och inte järnvägstransporterna.

Jag föreslår därför en ändring i lagen så att alla transporter av farligt gods kontrolleras av samma tillsynsmyndighet, dvs. räddningsverket.

Hemställan

Mot bakgrund av det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om borttagande av rätten för SJ att vara tillsynsmyndighet över egen transport av farligt gods.

Stockholm den 14 januari 1988

Siw Persson (fp)